

Adalimumab ja adalimumabi vastaste antikehade hulk seerumis (S-Adalimumab, S-Adalimumab Ab QN)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Adalimumab on bioloogilise ravimina kasutatav rekombinantne inimese monoklonaalne antikeha. See seostub spetsiifiliselt TNF α -ga, neutraliseerides TNF α toime ja pärssides seekaudu põletikulist reaktsiooni. Adalimumabi kasutatakse nt reumatoidartriidi, psoriaatilise artriidi, anküloseeriva spondüliidi, põletikuliste soolehaiguste jt ravis. Adalimumabi baaskontsentratsioon seerumis korreleerub hästi ravi efektiivsusega.

Ravi käigus võivad mõnel patsiendil tekkida adalimumabi-vastased antikehad, mistõttu ravimi kontsentratsioon seerumis ja raviefekt vähenevad. Samuti võivad antikehad põhjustada lokaalseid kõrvaltoimeid.

Lisaks sõltub ravimi kontsentratsioon seerumis veel ravimi doosist ja manustamise sagedusest, haiguse fenotüübist ja aktiivsusest, teistest samaaegselt manustatavatest ravimitest ja farmakogeneetilistest faktoritest.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Oluline on võtta veri uuringuks vahetult enne järgmist ravimi annust (baaskontsentratsioon)!

Katsuti	Geeli ja hüübimisaktivaatoriga katsuti (punane kollase rõngaga kork või kollane kork)
Säilivus	Seerum toatemperatuuril kolm päeva, +4 °C kaheksa päeva

Analüüsi tegemise aeg: kord nädalas

Analüüsimeetod: kemoluminestsents-immuunmeetod (CLIA)

Referentsväärtused

Adalimumabi terapeutiline kontsentratsioon sõltub patsiendi diagnoosist ja võib erinevate kirjandusallikate põhjal olla vahemikus 4,5 mg/L kuni 12 mg/L.

Adalimumabi vastased antikehad

< 10 μ g/L	negatiivne
$\geq$ 10 μ g/L	positiivne

Näidustus ja kliiniline tähendus

Adalimumab-ravi jälgimine (nii proaktiivne jälgimine kui vähenenud raviefekti põhjuste selgitamine).

Kui adalimumabi kontsentratsioon on subterapeutiline, kuid antikehasid ei esine, võib parema raviefekti saavutamiseks olla abi ravimi doosi tõstmisest või manustamisintervalli lühendamisest. Juhul, kui antikehad on positiivsed, siis ravimannuse suurendamine efekti ei anna ja tuleb mõelda alternatiivsetele ravivalikutele.

Terapeutilisest vahemikust kõrgem kontsentratsioon ei suurenda raviefekti ega anna täiendavat kasu.

Kaja Vaagen

Koostatud 06.08.2024